

Betænkning afgivet af Socialudvalget den 24. februar 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse

(Styrkelse af forældreansvaret)

[af socialministeren (Eva Kjer Hansen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget. Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-4, og socialministeren har stillet ændringsforslag nr. 5.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 14. december 2005 og var til 1. behandling den 11. januar 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 6 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og socialministeren sendte den 15. november 2005 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 108. Den 15. december 2005 sendte socialministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget. Den 24. januar 2006 sendte socialministeren supplerende høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget en skriftlig henvendelse fra Henrik von Bülow, København. Socialministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 6 spørgsmål til socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af socialministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod ændringsforslag nr. 1-4.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget støtter lovforslaget. Grundlæggende er det forældrene, der bærer ansvaret for deres børns udvikling. Forældrene er de nærmeste til at yde barnet beskyttelse og varetage dets interesser, men desværre er det ikke alle forældre, der magter den opgave.

På den baggrund støtter Dansk Folkeparti, at der indføres det, der kaldes forældreplæg, hvor forældre bliver pålagt bestemte aktive handlinger til støtte for deres børns udvikling. Hermed sikres det, at alle børn og unge og i særdeleshed de samfundsmæssigt marginaliserede, får muligheder for en hensigtsmæssig udvikling.

Et *mindretal* i udvalget (S) stemmer hverken for eller imod lovforslaget, men vil stemme for ændringsforslag nr. 5. Mindretallet stemmer hverken for eller imod ændringsforslag nr. 1-4.

Et *andet mindretal* i udvalget (RV og SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de i nr. 1-5 stillede ændringsforslag. Såfremt ændringsforslag nr. 1-4 ikke vedtages ved 2. behandling, vil mindretallet stemme imod lovforslaget ved 3. behandling.

Det Radikale Venstres og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget finder, at lovforslaget indeholder mange positive elementer i form af mere systematiske tilbud om udbygning af forældreprogrammerne og et større fokus på familien omkring det enkelte barn. Til gengæld finder mindretallet, at de gode elementer i forslaget risikerer at blive spoleret ved indførelsen af en økonomisk sanktion, der vil straffe barnet dobbelt, og som ikke på nogen måde vil forbedre hverken barnets eller familiens situation. Retssikkerhedsmæssigt rammer forslaget også hårdt, da det bliver op til den enkelte sagsbehandler at skulle vurdere, om forældrene er i ond tro. Taget i betragtning, at evalueringen af serviceloven fra 2001 har påvist, at i op mod 40 pct. af tilfældene er der ikke foretaget en § 38-undersøgelse af barnets vilkår, er der stor risiko for, at forkerte forældre bliver straffet. Mindretallet stemmer derfor for ændringsforslagene fra Det Radikale Venstre, og i fald de ikke bliver vedtaget, stemmer mindretallet imod det samlede lovforslag.

Et *tredje mindretal* (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for ændringsforslag nr. 1-5.

Enhedslistens medlem af udvalget konstaterer, at forslaget om »forældreplæg« er baseret på et menneskesyn, hvor man forudsætter, at nogle forældre ikke er bevidste om deres ansvar som forældre eller slet og ret er dårlige forældre, der ikke vil tage ansvar for deres børn.

Derfor skal kommunerne nu have mulighed for at pålægge forældrene forskellige handlinger gennem de såkaldte forældreprogrammer. Adlydes pålægget ikke, skal forældrene straffes på pengepungen – man tager deres børnepenge. I bemærkningerne til forslaget fremgår det, at der især skal tænkes i programmer, der er rettet mod familier af anden etnisk herkomst.

Enhedslistens udgangspunkt er, at alle forældre ønsker det bedste for deres børn. Desværre er der nogle, som ikke magter opgaven som forældre i enten en kort eller en længere periode. Der skal både børn og forældre selvfølgelig have hjælp. Regeringen vælger i stedet at idømme forældrene en straf. Forældrene bliver i forvejen straffet, ved at deres barn har det skidt og klarer sig dårligt. Oven i hatten får de en straf af samfundet – både økonomisk og ved en langt mere omfattende kontrol og overvågning. Børnene straffes, ved at deres forældre får langt færre penge og dermed færre muligheder for at give dem det, der er basalt nødvendigt, f.eks. vinterstøvler. Regeringens forslag indbefatter også, at børnene skal spørges om, hvad de synes om forældreplægget. Hvad har man tænkt sig, at børnene skal svare?

Enhedslisten så gerne, at der blev lagt mindre økonomisk pres på kommunerne, så de fik mulighed for at varetage de opgaver for børn og unge, som de har ansvaret for. Varetagelsen af disse opgaver skal ske på en ordentlig og ansvarlig måde, hvor man i respekt for familierne tilbyder dem hjælp.

Hvis socialarbejderne ikke var så stressede og underbemandede, ville de have langt nemmere ved at udvise respekt og ligeværd. De ville have langt nemmere ved at komme ud af kontorerne og få tid til hjemmebesøg, besøg på børnenes institutioner osv. Kort sagt, giv familierne og socialarbejderne nogle ordentlige vilkår til at udvikle modeller, hvor et anstændigt menneskesyn hersker.

Selv om det Det Radikale Venstres ændringsforslag skulle blive vedtaget, kan Enhedslisten ikke stemme for et lovforslag, der pålægger kommunerne en ekstra byrde, uden at kommunerne samtidig tildeles de nødvendige resurser.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (RV), tiltrådt af et *mindretal* (SF og EL):

Til titlen

1) Titlen affattes således:

»Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Styrkelse af forældreansvaret)«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 3]

Til § 1

2) I den under *nr. 1* foreslåede § 41 a, udgår *stk. 5* og *6*.

Stk. 7 bliver herefter *stk. 5*.

[De foreslåede bestemmelser om stop for udbetaling af børnefamilieydelse udgår].

Til § 2

3) Paragraffen udgår.

[Den foreslåede bestemmelse om stop for udbetaling af børnefamilieydelse udgår].

Til § 3

4) I den under *nr. 1* foreslåede § 57 a, udgår *stk. 5* og *6*.

Stk. 7 bliver herefter *stk. 5*.

[De foreslåede bestemmelser om stop for udbetaling af børnefamilieydelse udgår af lov nr. 573 af 24. juni 2005 om social service, der vedrører kommunalreformen].

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 4

5) Som *stk. 2* indsættes:

»*Stk. 2. § 3* træder dog først i kraft den 1. januar 2007.«

[Ændring af ikrafttrædelsesdatoen for ændringen af lov nr. 573 af 24. juni 2005 om social service, der vedrører kommunalreformen]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1-4

Med de foreslåede ændringer fjernes den del af lovforslaget, der giver kommunerne hjemmel til at stoppe udbetalingen af børnefamilieydelsen.

Til nr. 5

Der er tale om en teknisk korrektion som følge af den nye lov om social service, der træder i kraft med kommunalreformen.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

*Hans Andersen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Inge-Lene Ebdrup (V) nfm.
Inger Støjberg (V) Pia Kristensen (DF) fmd. Mia Falkenberg (DF) Tina Petersen (DF)
Tom Behnke (KF) Per Ørum Jørgensen (KF) Lotte Bundsgaard (S) Hüseyin Arac (S)
Karen Hækkerup (S) Lise von Seelen (S) Martin Lidegaard (RV) Bente Dahl (RV)
Villy Søvndal (SF) Line Barfod (EL)*

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 108**Bilagsnr. Titel**

- 1 Hørings svar og høringsnotat, fra socialministeren
- 2 Henvendelse af 6/1-06 fra Henrik von Bülow, København
- 3 Artiklen »Så kan de lære det!« fra Socialrådgiveren, januar 2006
- 4 Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 5 Supplerende hørings svar og høringsnotat, fra socialministeren
- 6 Ændringsforslag fra socialministeren
- 7 1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 108**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om kommentar til henvendelse af 6/1-06 fra Henrik von Bülow, København, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der fjerner den del af lovforslaget, der giver kommunerne hjemmel til at stoppe udbetalingen af børnefamilieydelsen, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om dokumentation i form af eksisterende forskning eller lignende, der indikerer, at tvang eller sanktioner har en mere positiv effekt på menneskers adfærd end foranstaltninger, der beror på en frivillig aftale, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm., om en vedtagelse af lovforslaget vil blive efterfulgt af uddannelse af de kommunale sagsbehandlere i at lave skildren mellem, hvilke forældre der godt kan, men ikke ønsker at være gode forældre, og de forældre, som af fysiske, psykiske eller sociale grunde ikke magter at udfylde forældrerollen tilfredsstillende, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om, hvor meget tid ministeren forventer der skal bruges i de kommunale systemer på at foretage vurderinger af, om forældrene ikke kan eller ikke vil være gode forældre, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om, hvor mange familier, der vil blive ramt af sanktionen om fratagelse af børnefamilieydelse, til socialministeren, og ministerens svar herpå